

tes som *afsluttet*, saaledes at den paabudte efterfølgende Hviletid kan indtræde. De her anførte Tidsrum af henholdsvis 1½ og 2 Timer udkomme ved at sammenlægge den Hviletid, som Arbejdsgiveren ifølge Bestemmelsen i § 4 B. d) skal indrømme, for saa vidt den højeste tilladte Brutto-Arbejdstid benyttes, og der bør formentlig være Adgang til at give *hele* denne Hviletid samlet, uden at derfor Arbejdstiden anses som *afsluttet*, saaledes at de forudgaaende Bestemmelser i § 4 B. c) træde i Virksomhed.

Efter de under § 4 B. a) — e) trufne Bestemmelser vil der ikke behøves nogen Dispensation fra Lov Nr. 71 af 11. April 1901 § 10, 2det Stykke, for de Brød- og Kagebagerier samt Konditorier, der omfattes af nævnte Lov.

Bestemmelsen i E. er en Overgangsbestemmelse, der neppe kan vække Betænkelighed; da den ønskes af Bagermestrene, har man ment at burde optage denne Lempelse i Forslaget.

Til §§ 5—6.

I fornævnte af Bestyrelsen for „Den danske Bagerstands Fællesorganisation“ til Ministeriet indgivne Andragende om Dispensation fra Lov Nr. 71 af 11. April 1901 § 10, 2det Stykke, udtales det som det ønskelige, at der i København og Omegn indrømmes et ugentligt Fridøgn og i Provinserne Frihed fra Søndag Middag Kl. 12 til Mandag Morgen Kl. 4. Til nærmere Begrundelse af den foreslaaede Ordning henvises der i nævnte Andragende til, at Forholdene i Bagerifaget ere meget forskellige i København og andre Dele af Landet, thi medens en saadan Fritid i København kan gives paa forskellige af Ugens Dage — da man der saa godt som altid kan faa Bagersvende til at vikariere, saa at Arbejdsfriheden kan gaa paa Omgang mellem Personalet — saa er dette umuligt i de mindre Bagerier i Provinsbyerne og paa Landet. „Her arbejdes“ — som i Andragendet anført — „i Reglen kun med en enkelt eller i det højeste kun med nogle faa Medhjælpere, og det er her i Reglen ganske usikkert, om man kan faa nogen til at vikariere. Selv om saadan Assistance i enkelte Tilfælde maaske kan faas, saa kan denne ikke benyttes i mindre Bagerier, men kun i større, hvor den enkelte Mands Arbejde ikke faar særskilt Betydning. I mindre Bagerier kan man derimod ikke uden at udsætte Forretningen for at lide Skade tage en fremmed Arbejder ind, naar han er ganske ukendt med

„de stedlige Forhold og Bageriets Arbejdsmaade. I de fleste af vore Provinsbyer ere Forholdene smaa, og derved tvinges vore Provinsbagerere til at indskrænke deres Arbejdskraft til det mindst mulige; de fleste af Mestrene ere derfor nødte til selv at deltage i Arbejdet og fuldt ud at udføre een Mands Arbejde. Mesteren er altsaa der ved afskaaren fra selv at kunne vikariere for en Svend, naar denne skal have Fridøgn, og mange mindre Bagerier, som nu drives af ældre Mestre eller Enker, ville slet ikke kunne producere Brød i den Tid, dets Arbejdspersonale skal have Frihed. . . . Der vil, naar Arbejdet i Bagerierne Dagen efter en Søn- eller Helligdag kan begynde Kl. 4 Morgen, have frisk Brød færdigt Kl. 8 à 9 Formiddag, hvilket ganske vist er noget senere, end Publikum nu forlanger frisk Brød, men vi haabe, at Publikum, da dette kun vil indtræffe Dagen efter en Helligdag, vil finde sig deri og slaa noget af paa sine Fordringer i denne Henseende. Paa den anden Side vil den af os her foreslaaede Arbejdsstandsning fra Kl. 12 Middag til næste Morgen Kl. 4 skaffe Arbejderne en samlet Fritid af 16 Timer samtidig med, at alle andre holde Søndagshvile. . . . For Bagerierne i København og Omegns Vedkommende har det derimod en meget stor Betydning at beholde den nu almindelige Arbejdsordning, hvorved enhver Arbejder en Gang ugentlig har et *fuldt* Døgn Arbejdsfrihed. I disse Bagerier vilde en fuldstændig Standsning af Arbejdet være til betydelig Skade for Standen og tillige medføre store Ulemper for Befolkningen. Man har her i de sidste 5 Aar efter Forhandling og Overenskomst mellem Organisationerne indført et ugentligt Fridøgn, og dette Forhold, som nu en Gang har vundet Hævd, ønskes fra begge Sider opretholdt. — Da det er umuligt ad Frivillighedens Vej at gennemføre en saadan almindelig Arbejdsstandsning som den foreslaaede i vore Provins- og Landbagerier om Søn- og Helligdage, medens Arbejdernes Krav om en ugentlig Arbejdsfrihed fremsættes med stedse større Eftertryk, og da et stort Flertal af den danske Bagerstands Medlemmer finder et saadant Krav rimeligt, har man samlet sig om at virke hen til Søn- og Helligdags- hvilens Ordning ved Lov. . . .“

Medens man ganske kan tiltræde foranstaaende Begrundelse og i Henhold her til har affattet Forslagets § 5, har man dog ikke kunnet bortse fra, at Indførelsen af et ugentligt Fridøgn ogsaa i Bagerierne udenfor København, Frederiksberg og Om-